

Ako sa majú učiteľky a učitelia v Bratislave?

Dôležité zistenia z výskumu

Prinášame prehľadný sumár hlavných výsledkov rozsiahlej analýzy pracovných podmienok učiteľov a učiteľiek základných škôl v Bratislave. Analýza vznikla vďaka podpore Hlavného mesta SR Bratislava.

Výskum prebiehal v júli až novembri 2024.

Údaje v materiáli vychádzajú z:

- Analýzy administratívnych údajov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mládeže SR, Centra vedecko-technických informácií SR, Inštitútu vzdelávacej politiky, Štatistického úradu SR a Edujobs.sk
- Dotazníkového zisťovania medzi vyučujúcimi v ZŠ v Bratislave (258 zúčastnených)
- Fokusových skupín učiteľov a učiteľiek ZŠ v Bratislave (7 skupín)

Celú analýzu nájdete na:

<https://www.vzdelavacieanalyzy.sk/ako-sa-mate-ucitelky-a-ucitelia-v-bratislave>

[www.facebook.com/
CentrumVzdelavacichAnalyz](https://www.facebook.com/CentrumVzdelavacichAnalyz)

[www.linkedin.com/company/
vzdelavacieanalyzy](https://www.linkedin.com/company/vzdelavacieanalyzy)

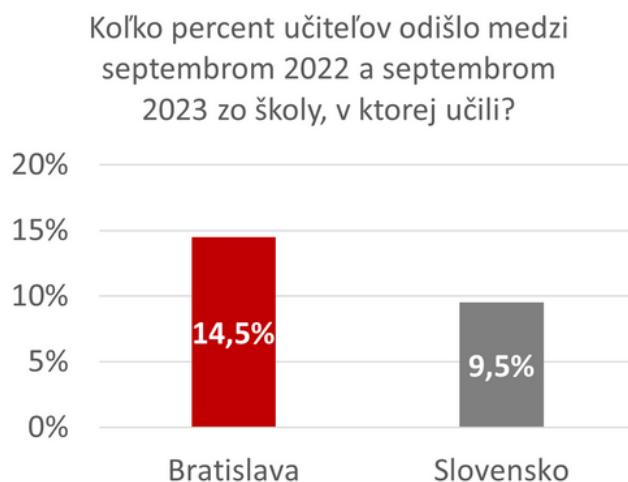
www.vzdelavacieanalyzy.sk

V BRATISLAVSKÝCH ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH JE NEDOSTATOK UČITEĽOV A UČITELIEK

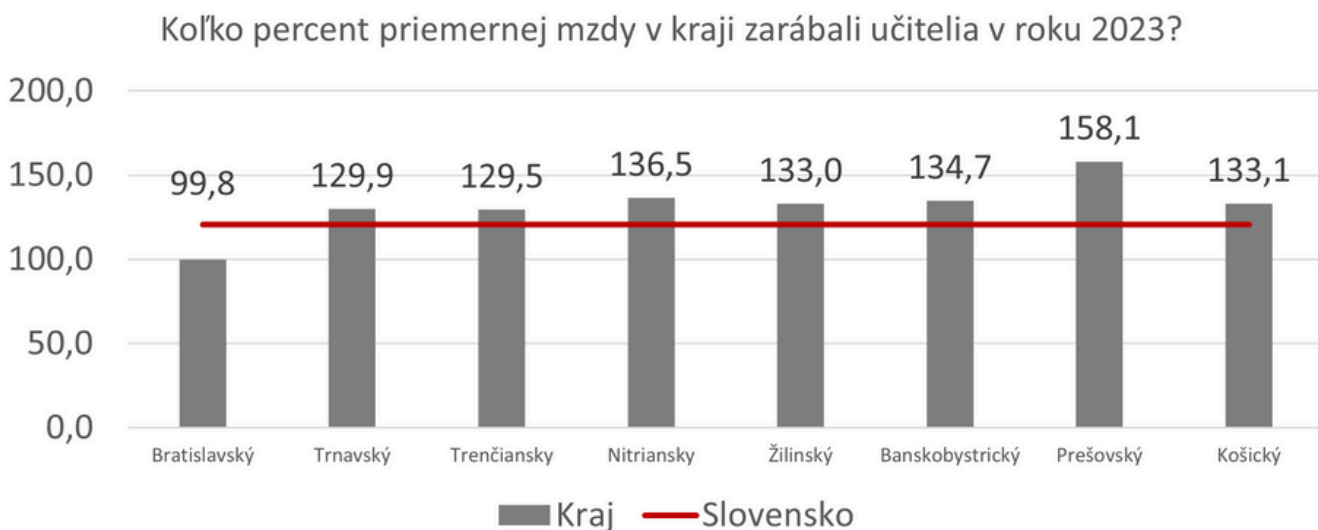
Najviac hľadajú učiteľov a učiteľky školy v Bratislavskom kraji.

Najvyššia fluktuácia učiteľov a učiteľiek bola v Bratislave

UČITEĽSKÉ PLATY V BRATISLAVE SÚ V POMERE K PRIEMERNEJ MZDE V KRAJI NAJNIŽŠIE

VYUČUJÚCI V BRATISLAVE MAJÚ PROBLÉM POKRYŤ SVOJE ŽIVOTNÉ NÁKLADY

95 % vyučujúcich nie je spokojných s platovým ohodnotením

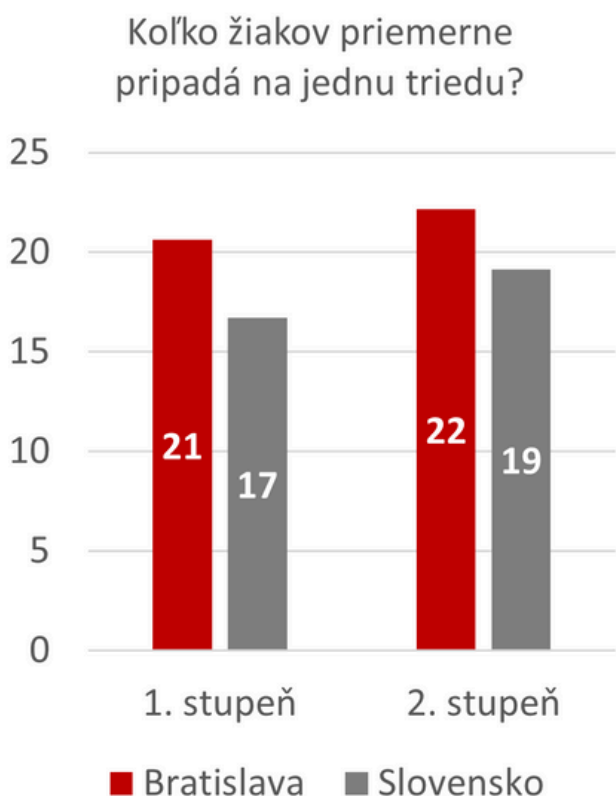
89 % má problém pokryť z platu všetky životné náklady

30 % má popri učiteľstve ďalšiu platenú prácu

Dotazníkové zisťovanie medzi vyučujúcimi v Bratislave

V BRATISLAVE SÚ PLNŠIE TRIEDY A VIAC DETÍ Z CUDZINY

V triedach v Bratislave je v priemere viac detí než v priemere Slovenska.

V bratislavských školách sa vzdeláva v porovnaní so slovenským priemerom najviac detí z cudziny a najmenej detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

RÔZNORODOSŤ TRIED ZVYŠUJE NÁROČNOSŤ VZDELÁVACIEHO PROSTREDIA

„Že čo mi spôsobuje náročnosť, to je mix žiakov v triede. Ja mám v triede Mexičana, mám z Afganistanu, mám Moldavca, mám plno Ukrajincov, ktorí sú u nás rok alebo dva mesiace. Toto je náročné zvládnuť. (...) Možno tretina detí mi nerozumie.“

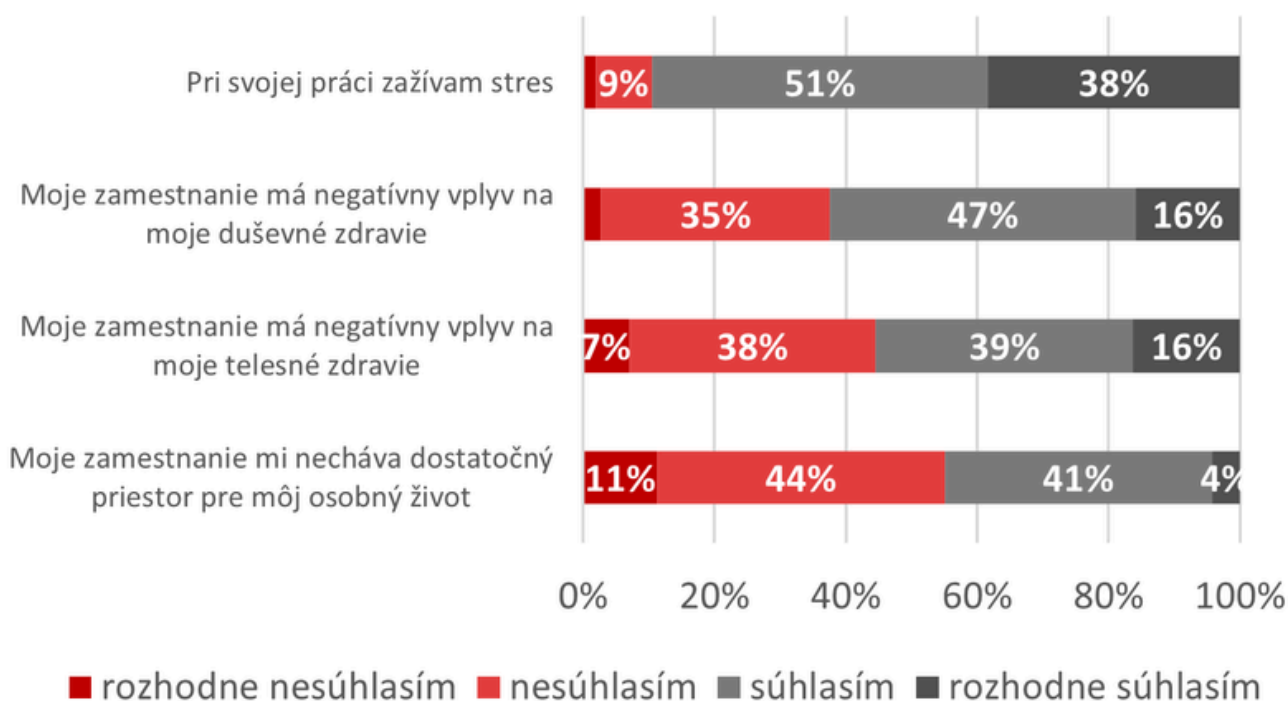
„Inklúzia (...) je na nás veľká nálož. Lebo my sme neštudovali pedagogickú školu s tým, že by sme vedeli o všetkých poruchách, ktoré môžu nastať. A teraz zrazu v tej mnohopočetnej triede, 25 až 30 [žiakov], sa nachádza 5 až 10 – je to už tretina, častokrát, – detí, ktoré majú nejaké špecifické potreby. A teraz my tie potreby máme pokryť.“

Učiteľky a učitelia bratislavských základných škôl
vo fokusových skupinách

POVOLANIE JE ČASOVO NÁROČNÉ A STRESUJÚCE

Učiteľky a učitelia pracujú v hlučnom a vysoko podnetnom prostredí. Okrem priamej výučby vykonávajú množstvo ďalších činností - dozory, zastupovanie za iných vyučujúcich, organizovanie mimoškolských aktivít, administratívu, prípravy na hodiny. Učiteľky a učitelia tak pracujú aj mimo pracovného času večer alebo cez víkendy.

Ako náročné je učiteľské povolanie?

VYSOKÁ NÁROČNOSŤ VYUČUJÚCIM NEUMOŽŇUJE ROBIŤ SI V PRÁCI PRESTÁVKY

„A je to naozaj náročné. Ja mám v pondelok taký deň, že mám 6 hodín stále a plus ešte k tomu mám dozor a to človek nestihne ísť ani na toaletu. A poobede mám ešte 2 hodiny krúžok. Takže ja nemám ani obednú prestávku, ani čas na 5 minút si niekde sadnúť.“

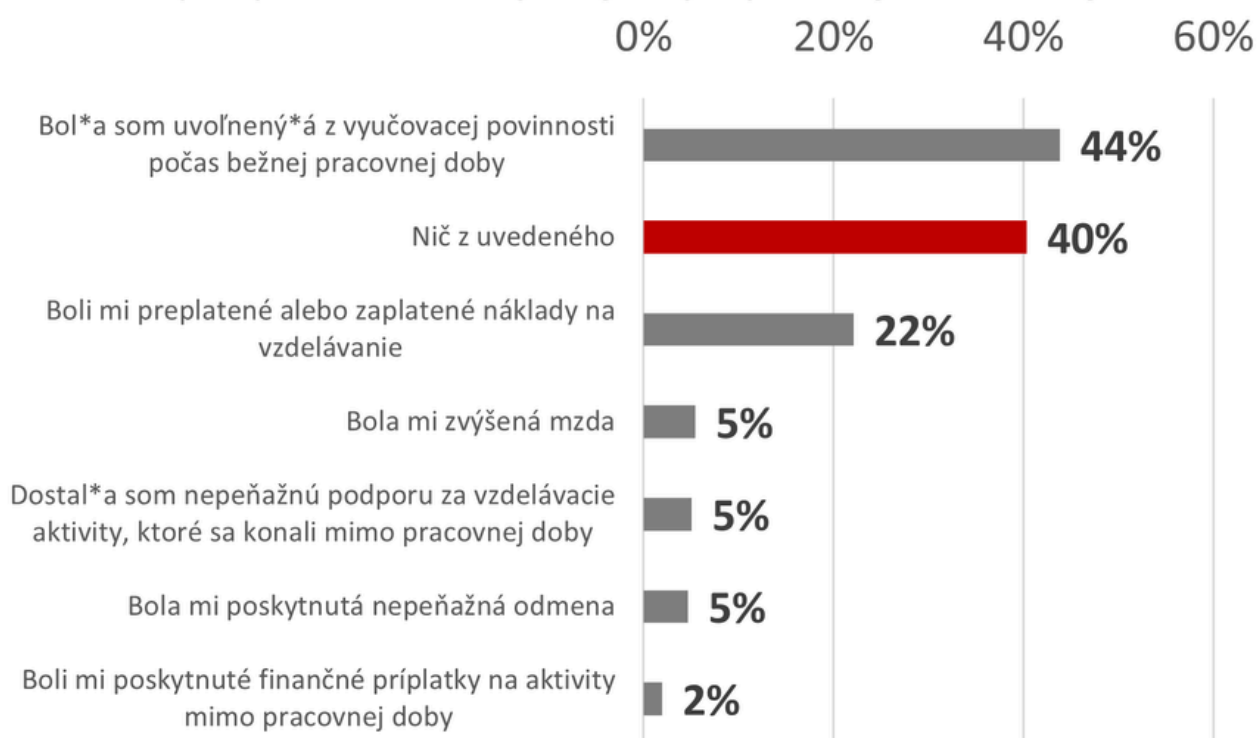
„Učíte 5 hodín a tie sú 45 minútové. Ale to, že sú tam dozory, prípravy, suplovačky a neviem čo všetko, tak my čistého času pracujeme 12 [hodín] plus. Akože reálne. To mi potvrdí asi každý.“

Učiteľky a učitelia bratislavských základných škôl
vo fokusových skupinách

PROFESIA VYŽADUJE NEUSTÁLE VZDELÁVANIE SA, PODPORA NIE JE VŽDY DOSTATOČNÁ

Učiteľky a učelia majú zo zákona povinnosť vzdelávať sa. Systém odmeňovania zároveň vyučujúcich motivuje k profesijnému rozvoju - za absolvované vzdelávanie dostávajú príplatky. Popri vysokej časovej náročnosti povolania tak učelia a učiteľky venujú ďalší čas dodatočnému vzdelávaniu, na ktoré však nemajú vždy dostatočne utvorené podmienky.

Akú podporu dostali vyučujúci pri profesijnom rozvoji?

UČITEĽKY A UČITELIA ČELIA PRI PROFESIJNOM ROZVOJI VIACERÝM PREKÁŽKAM

- 97 %** vyučujúcich absolvovalo počas posledných 12 mesiacov nejaké vzdelávanie
- 31 %** vyučujúcich pociťuje ako prekážku ďalšieho rozvoja vysoké poplatky za vzdelávanie
- 30 %** vyučujúcich pociťuje ako prekážku ďalšieho rozvoja svoj pracovný rozvrh

Dotazníkové zisťovanie medzi vyučujúcimi v Bratislave

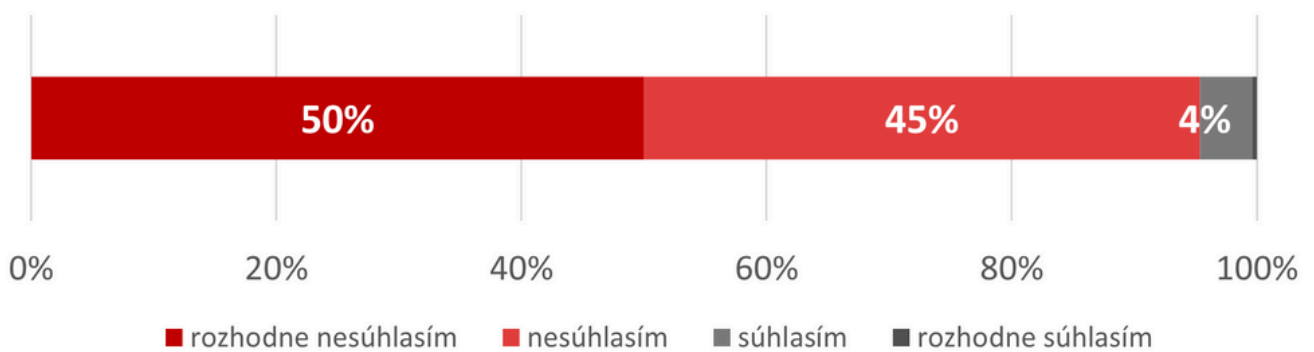
„Ale my si to hradíme všetko samy. Ja mesačne dám 100 eur na to, aby som sa vzdelávala. A robím to vo voľnom čase, to už je nonsens.“

Učiteľky a učelia bratislavských základných škôl
vo fokusových skupinách

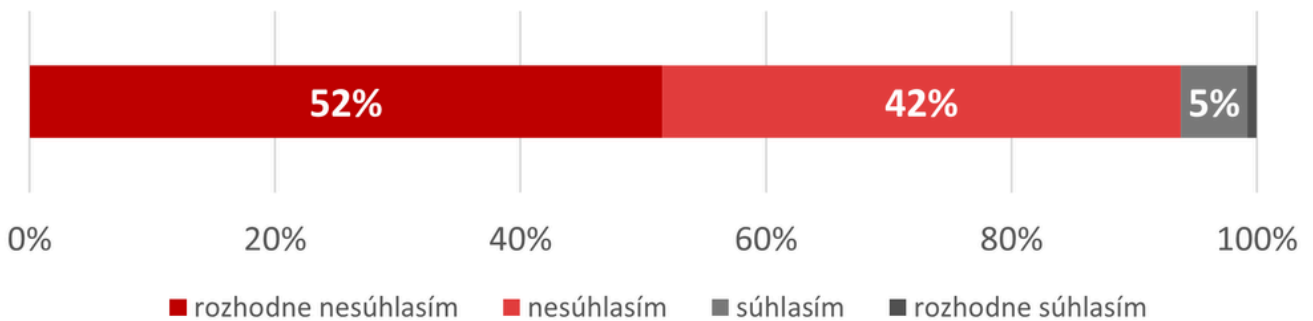
UČITELKY A UČITELIA VNÍMAJÚ, ŽE ICH SPOLOČENSKÝ STATUS JE NÍZKY

Učiteľské povolanie nemá v spoločnosti silný status. Prevažná väčšina vyučujúcich v dotazníkovom prieskume nesúhlasila s tým, že by mali učiteľky a učitelia status profesionálov, možnosť ovplyvňovať vzdelávaciu politiku ani adekvátne pokrytie v médiách.

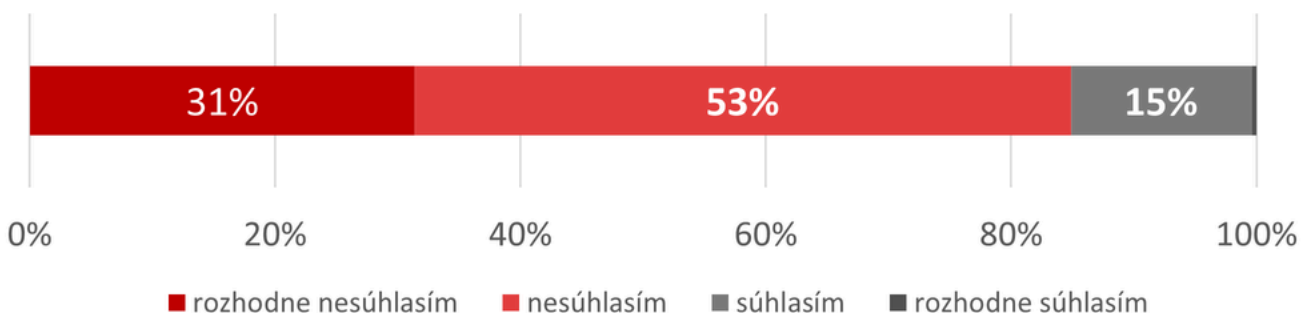
Spoločnosť vníma učiteľov ako odborníkov a profesionálov.

Učitelia majú možnosť ovplyvňovať vzdelávaciu politiku na Slovensku.

Školstvo dostáva v médiách na Slovensku dostatok pozornosti.

AKO ZLEPŠIŤ SITUÁCIU UČITELIEK A UČITEĽOV NA SLOVENSKU

Základom kvalitného vzdelávania je kvalitný a stabilizovaný učiteľský zbor. Prioritou vlády a ďalších aktérov štátnej a verejnej správy by preto mala byť podpora učiteľov a učiteľiek v rôznych oblastiach.

- **PODPORA FINANČNEJ STABILIZÁCIE UČITEĽSKÉHO ZBORU** v rámci celého Slovenska a s ohľadom na životné náklady v danej lokalite. Dôležité je pravidelné a predvídateľné zvyšovanie plátov (napríklad v podobe platového automatu), ako aj ďalšie nástroje, ktoré pomôžu učiteľkám a učiteľom žiť dôstojný život (napríklad atraktívne náborové a stabilizačné príspevky, podpora bývania, dopravy, voľnočasových aktivít)
- **BUDOVANIE ŠKOLSKÝCH PODPORNÝCH TÍMOV,** ktoré pomôžu vyučujúcim zvládať rôznorodosť žiakov a žiačok v triedach
- **PODPORA DUŠEVNÉHO ZDRAVIA A POHODY VYUČUJÚCICH,** napríklad vo forme programov zameraných na odolnosť a duševné zdravie a budovaním relaxačných priestorov v školách
- **PODPORA PROFESIJNÉHO ROZVOJA VYUČUJÚCICH** - dostatočnej ponuky programov profesijného rozvoja a odstránenie časových a finančných bariér účasti na vzdelávaní
- **POSILŇOVANIE OBRAZU UČITEĽSKEJ PROFESIE** v politickej a spoločenskej diskusii a v médiách

[www.facebook.com/
CentrumVzdelavacichAnalyz](https://www.facebook.com/CentrumVzdelavacichAnalyz)

[www.linkedin.com/company/
vzdelavacieanalyzy](https://www.linkedin.com/company/vzdelavacieanalyzy/)

www.vzdelavacieanalyzy.sk

